

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

4326*Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre la revisió i actualització PDS residus d'Eivissa (42E/2016)*

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 25.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 14 de maig de 2020,

DECLARACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA

L'art. 6 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental estableix els plans o programes que són objecte d'una Avaluació Ambiental Estratègica (AAE) ordinària.

Una vegada finalitzat l'anàlisi tècnic de l'expedient, tal com preveu l'art. 25 de l'esmentada llei, es formula la present DAE.

1. Antecedents

L'any 2001 es va aprovar definitivament el PDSGRUEF (Pla Director Sectorial de Gestió de Residus Urbans d'Eivissa i Formentera), un pla on es definia el model de gestió de residus per a les illes d'Eivissa i Formentera i establia els mecanismes necessaris per tal de dur-lo a terme; l'any 2011 es va prorrogar el Pla.

L'actualització del PDSGRUEF comportarà la modificació de l'abast del Pla sent únicament l'illa d'Eivissa i convertint-se en el Pla Direcció de Prevenció i Gestió de Residus No Perillosos de l'illa d'Eivissa (en endavant PDSPIGRE).

No obstant, atesa la vigent relació contractual existent entre el Consell Insular d'Eivissa i el Consell Insular de Formentera amb l'UTE GIREF, en la planificació del PDSPIGRE es considerarà el tractament i eliminació dels residus sòlids urbans generats a l'illa de Formentera a les instal·lacions de tractament de l'illa d'Eivissa.

2. Abast del pla

L'àmbit territorial del Pla engloba els 5 termes municipals de l'illa d'Eivissa; no obstant, addicionalment també es considerarà en la planificació el tractament i eliminació dels residus generats a Formentera ja que aquesta no disposa d'instal·lacions de tractament de residus.

Els residus objecte de planificació són els residus sòlids domèstics i tots aquells que no tinguin la classificació de perillosos i que, per la seva naturalesa o composició, puguin assimilar-se als generats en els anteriors indrets o activitats. Queden exclosos d'aquest PDS els residus perillosos, així com la gestió dels sòls contaminats ja que són competència del Govern Balear.

S'estableix una vigència del Pla per 6 anys, amb una projecció temporal pel període 2019-2023; es planteja una avaluació i revisió als 3 anys de l'entrada en vigor per tal de dur a terme un seguiment de les mesures adoptades i els seus resultats.

3. Objecte del pla

El nou Pla recull els objectius que s'han d'assolir per tal de donar compliment a la normativa vigent (comunitària, estatal i autonòmica) en relació a la planificació i a la gestió dels residus.

Els principals objectius generals són:

- Incentivar l'ús eficient dels recursos fomentant estratègies d'economia circular.
- Segregar el creixement econòmic de l'augment de la generació dels residus.
- Reducir la generació de residus potenciant les línies de prevenció i preparació per a la reutilització.
- Incrementar els percentatges de valorització material.
- Reducir la quantitat de residus valoritzables que són dipositats a abocador controlat.
- Contribuir a la lluita contra el canvi climàtic millorant la gestió dels residus.
- Implementar mesures de seguiment en l'execució de les noves infraestructures i mesures d'adequació a la generació de residus de les existents sempre que sigui viable tècnica, ambiental i econòmicament.

- Optimitzar els sistemes d'informació i coordinació entre el Consell d'Eivissa, el Govern de les Illes Balears, el Consell Insular de Formentera, els gestors de les diferents fraccions de residus i les entitats locals.
- Fomentar programes d'educació, formació i informació sobre la gestió de residus que fomentin la implicació dels diferents agents.

La jerarquia de gestió de residus prioritza en primer terme la prevenció, en segon terme la preparació per a la reutilització i el reciclatge, i deixa com a darrera opció la valorització energètica únicament per a aquells residus que d'altra manera es destinarien a eliminació i limitant la disposició final dels residus valoritzables. A continuació s'exposen els objectius a nivell específic classificats segons el nivell jeràrquic i els fluxos de residus a que fan referència.

Els objectius específics que desenvolupa el Pla, segons la jerarquia de gestió, són els següents:

-Prevenció de residus:

- +Reducir en un 10 % abans del 2021 i un 20 % abans del 2030 la generació de residus respecte l'any 2010, basant-se en els kilograms per habitant i any calculats d'acord amb l'Índex de Pressió Humana (IPH).
- +Reducir fins al 50 % el malbaratament alimentari per a l'any 2030 en relació amb el 2020.
- +Assolir per a l'any 2030 els següents objectius de reutilització d'envasos de beguda en el canal HORECA:
 - *Aigües envasades: reutilització d'un 40 % dels envasos.
 - *Cervesa: reutilització d'un 80 % dels envasos.
 - *Begudes refrescants: reutilització d'un 70 % dels envasos.
- +Assolir per a l'any 2030 un 15 % de reutilització per als envasos emprats en canals de consum diferents del canal HORECA (que inclou empreses distribuïdores d'aliments).

-Preparació per a la reutilització o reciclatge:

- +Abans de l'any 2025, assolir l'objectiu del 3 % de preparació per a la reutilització dels residus domèstics gestionats, i un 5 % l'any 2030.
- +Abans de l'any 2021, augmentar com a mínim fins a un 50 % del pes i per a cada fracció, la preparació per a la reutilització i el reciclatge conjuntament de materials com paper, metalls, vidre, plàstic, biorresidus dels residus domèstics i comercials. Aquest percentatge haurà de ser d'un 65 % l'any 2030.
- +Els ens locals obligatòriament han de recollir de forma diferenciada la matèria orgànica compostable (fracció orgànica dels residus domèstics) i poda, l'oli vegetal usat, els residus tèxtils i els perillosos, tots d'origen domiciliari.
- +Abans de l'any 2030, reciclar com a mínim un 75 % dels residus d'envasos no industrials, entenent com a tals la valorització material dels generats.
- +Donar compliment als objectius mínims anuals de recollida separada dels RAEE (Residus d'Aparells Elèctrics i Electrònics) fixats per l'Estat, tant per als domèstics com per als d'origen professional.
- +Abans de l'any 2020, augmentar fins almenys un 70 % del pes la preparació per a la reutilització, el reciclatge i la valorització material dels residus no perillosos de la construcció i la demolició, amb exclusió del material en estat natural (codi LER 17 05 04). Aquest percentatge haurà de ser del 80 % el 2030.
- +Contribuir a l'assoliment dels objectius dels residus pneumàtics establerts en el PEMAR (Pla Estatal Marc de Gestió de Residus) que, entre d'altres, fomenten l'increment dels nivells de reciclatge (fins a un mínim del 45 % al 2020).

-Eliminació de residus:

- +Queda prohibida l'eliminació i valorització energètica dels residus recollits separatament i selectivament, a excepció dels casos en què el contingut d'impropis en faci impossible la valorització material.
- +Abans de l'any 2030, establir un percentatge màxim del 10 % en l'eliminació de residus mitjançant dipòsit en abocador.

Els objectius ambientals són:

- Garantir la correcta gestió de residus d'acord amb l'establert a les normatives, tot reduint els impactes que pot tenir al medi ambient i a la salut de les persones.
- Garantir la no afectació a la xarxa hídrica subterrània en la gestió de residus.
- Potenciar el manteniment de les cobertes del sòl d'Eivissa amb més valor ambiental amb les mesures contemplades en el Pla.
- Compatibilitzar la gestió dels residus amb els riscos ambientals existents i la protecció i millora de la biodiversitat.
- Facilitar la contribució del sector dels residus al compliment de les reduccions d'emissions de GEH derivades del transport i altres contaminants, establerts a nivell comunitari, i reducció del consum energètic.
- Garantir l'adequació de la reducció del PDSPIGRE als objectius de qualitat atmosfèrica i acústica existents.
- Compatibilitzar el desenvolupament del Pla amb les zones de valor ambiental existents a l'illa.
- Compatibilitzar la proposta del PDSPIGRE amb el manteniment de la qualitat paisatgística, patrimonial del territori eivissenc.

A més, el Pla inclou un Pla de Prevenció de Residus que s'estructura en 7 àmbits temàtics (matèria orgànica, envasos lleugers, paper-cartró, vidre, altres fraccions, residus reutilitzables -voluminosos, RAEE, tèxtil, etc.- i actuacions transversals) en el qual es contemplen 16 Línies Estratègiques que es desenvolupen en 32 actuacions.

4. Anàlisi d'alternatives

El Pla no contempla la construcció de cap nova infraestructura de las ja previstes; per aquest motiu, no s'han estudiat alternatives d'ubicació per a les infraestructures.

A part de l'alternativa zero, es presenten dues alternatives de model que s'han considerat:

- Alternativa 1: basada en un anàlisi de la normativa vigent i incorporar-la als objectius del pla.
- Alternativa 2: a més del compliment bàsic de la normativa, es planteja la inclusió d'actuacions que permetin crear un full de ruta per a l'illa d'Eivissa emmarcat en les estratègies comunitàries.

Una vegada analitzades les alternatives, i el seu impacte ambiental, es conclou que l'Alternativa 2 és la que millor integra la necessària protecció dels vectors ambientalment rellevants amb l'establiment de futures actuacions derivades de la revisió del PDSGRUEF i l'execució dels aspectes clau per al compliment dels objectius en relació a la gestió dels residus de l'illa d'Eivissa.

5. Elements ambientals significatius afectats pel Pla i mesures proposades

Residus: la majoria d'efectes ambientals del PDSPIGRE són positius ja que és plenament coherent amb la legislació comunitària en matèria de residus, respecte els seus principis bàsics i està orientat a complir els objectius comunitaris.

Els objectius definits s'orienten a la consecució de la millora de la gestió dels residus, per tant, el Pla tindrà un impacte positiu en relació a la disminució de la generació de residus i a la seva gestió.

Recursos hídrics: les operacions de reciclatge poden incrementar el consum d'aigua i la generació d'aigües residuals; no obstant, la prevenció de residus fomentarà la reducció de la generació de residus i, per tant, un menor consum d'aigua pel seu tractament i una menor generació d'aigües residuals.

Contaminació atmosfèrica i Canvi Climàtic: per una banda es disminuiran les emissions de GEH (Gasos d'Efecte Hivernacle) ja que la prevenció de residus, així com el compostatge i la metanització enfront de l'abocament a dipòsit controlat, dur implícit una disminució del transport i tractament de residus (amb la conseqüent disminució del consum energètic); per l'altre banda, l'increment de les activitats de reciclatge i reutilització incrementaran la demanda de transport i tractament i, per tant, les emissions de gasos i consum energètic. En conjunt, les estratègies previstes en el PDSPIGRE contribuiran de manera indirecta a mitigar els efectes derivats del canvi climàtic.

Contaminació acústica: també hi haurà una disminució de la contaminació acústica derivada de la mobilitat i del tractament de residus; no obstant, també hi haurà un increment de la demanda de transport degut a l'increment de les activitats de reciclatge i reutilització.

Contaminació odorífera: el funcionament de les infraestructures de tractament de residus, la recollida, transport i aplicació de fangs poden generar problemes d'olors, que s'han de minimitzar amb la implantació de mesures per reduir la contaminació odorífera de les instal·lacions i estudi de mecanismes de control i seguiment d'olors.

6. Resum del procés d'avaluació

Fase Prèvia de Consultes

Tal com preveu l'art. 19 de la Llei 21/2013, l'òrgan ambiental va redactar el Document d'Abast que va ser tramès al Consell d'Eivissa el 13 de juny de 2016, juntament amb còpia dels informes rebuts de les administracions afectades.

Per altre part, el Ple de la CMAIB del 30 de novembre de 2017 va acordar la tramitació d'urgència del Pla de Prevenció i Gestió de Residus no Perillosos d'Eivissa.

Fase d'informació pública i de consultes

El PDSPIGRE i l'Estudi Ambiental Estratègic es varen sotmetre al tràmit d'informació pública durant un període de 30 dies hàbils (tenint en compte el tràmit d'urgència) mitjançant anunci en el BOIB núm. 63 de 9 de maig de 2019.

L'anunci també es va publicar als dos diaris de major circulació de l'illa d'Eivissa i a la seu electrònica del Consell Insular d'Eivissa.

Durant l'esmentat termini es presentaren 8 al·legacions i 11 informes de diverses administracions consultades.

Conclusions informes rebuts que poden afectar a la DAE

1. Ajuntament St. Joan de Labritja (11/6/2019)

Es fan algunes consideracions en referència a les competències de recollida dels diferents residus.

2. Institut Balear de la Dona (7/6/2019)

En la redacció de la normativa no s'ha detectat cap situació de desigualtat per qüestió de gènere, i es considera que la seva aplicació no produirà efectes diferenciadors sobre les dones i els homes, ni incidirà en la possible situació de desigualtat en què es trobin.

3. Direcció General d'Ordenació del Territori (19/6/2019)

Examinat el contingut del projecte, aquest no afecta aspecte algun de l'ordenació urbanística o territorial sobre el que, en funció de les competències que ostenta, hagi de pronunciar-se aquesta Direcció General, per la qual cosa no procedeix assenyalar observació alguna sobre el mateix.

4. Ajuntament de Sta. Eulària des Riu (26/6/2019)

Es fan una sèrie d'observacions i puntualitzacions en referència a les competències de les administracions en quan a la recollida dels residus, al còmput de la quantitat de residus, etc. Finalment fa una observació de caire ambiental:

En quan a les alternatives a la gestió dels fangs de EDARs definides a la Disposició Transitòria Primera, i atenent a la problemàtica social derivada de l'aplicació directa en zona agrícola, s'hauria de condicionar a realitzar un confinament previ dels fangs mitjançant restes de poda, fins la baixada de la temperatura, per tal d'evitar olors i proliferació d'insectes.

Aquesta observació s'estima parcialment i es modifica l'articulat amb la finalitat de donar compliment a la Llei 8/2019 de residus i sòls contaminats que marca el tractament de fangs.

5. Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera. DG d'Energia i Canvi Climàtic (25/6/2019)

Es proposen una sèrie de consideracions a tenir en compte així com la normativa que és d'aplicació a les diferents instal·lacions previstes en el Pla. A l'informe de valoració d'al·legacions s'indica que totes les consideracions s'han tingut en compte a excepció d'alguna que s'ha considerat que ja estava inclosa.

6. Servei de Residus i Sòls Contaminats. DG d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus (4/7/2019)

Es fan una sèrie d'observacions a determinats articles del Pla en referència a competències, terminologia, etc. A l'informe de valoració d'al·legacions s'indica que quasi totes les observacions s'han tingut en compte i s'han realitzat els canvis corresponents.

7. DG de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació. Ministeri d'Economia i Empresa (5/7/2019)

Es fan una sèrie de consideracions contingudes a la Llei 9/2014, de 9 de maig, General de Telecomunicacions i s'emet informe favorable en relació a l'adequació del PDSPIGRE a la normativa sectorial de telecomunicacions.

8. Departament de Gestió del Territori, Infraestructures Viàries i Lluita contra l'Intrusisme. Consell d'Eivissa (22/8/2019)

De l'anàlisi de la documentació disponible, el PDS de Residus d'Eivissa aprovat inicialment, compleix els criteris establerts al PTI, inclosa la referència als sòls contaminats, encara que no s'aborda el tractament per no ser-hi competent.

9. Direcció General d'Infraestructura. Ministeri de Defensa (27/9/2019)

«El PDSPIGRE no incide en propiedades afectadas a la Defensa Nacional ni en sus zonas de seguridad. En consecuencia, este Órgano directivo informa favorablemente la aprobación inicial del Plan.»

10. Direcció General d'Aviació Civil. Ministeri de Foment (20/9/2019)

«Este Centro Directivo informa favorablemente en lo que a la delimitación y determinaciones relativas al Sistema General Aeroportuario de Ibiza se refiere, condicionado a que se realicen las incorporaciones descritas»

A l'informe de valoració d'al·legacions s'indica que, a la Normativa, s'ha afegit la Disposició Addicional novena on s'incorporen les disposicions referents a les Servituds Aeronàutiques i, a la Cartografia, s'hi incorporen els plànols que s'adjuntaven amb el corresponent informe.

11. Ajuntament de St. Josep de sa Talaia (4/10/2019)

En aquest informe es fan una sèrie de comentaris per tal que el Consell d'Eivissa les tenguí en consideració.

Al·legacions

Durant el termini d'informació pública s'han presentat 8 al·legacions que, bàsicament, fan referència al sistema de gestió de residus (mitjançant consorcis, mancomunitats, etc.) i a la futura aplicació de noves taxes; també es proposen redaccions alternatives a determinats articles i es sol·licita que, les empreses relacionades amb la gestió i tractament de residus d'Eivissa i UTE-GIREF, puguin formar part de la Comissió Tècnica de Seguiment del Pla i del Pla de Vigilància Ambiental. A la documentació presentada s'adjunta un Informe d'Al·legacions on es resumeixen les al·legacions i com s'han tingut en consideració.

En la present tramitació es considera oportú destacar els següents aspectes:

-UTE-GIREF considera que els residus que continguin amiant, i que es produeixin a Eivissa o Formentera, han de poder tenir entrada a l'abocador tant per qüestions ambientals (proximitat al lloc de generació, evitant un trasllat innecessari i manipulacions successives) com econòmiques (reducció del preu de tractament i de transport, evitant així la proliferació d'abocaments de restes d'amiant); a més, opina que no existeix cap justificació tècnica o ambiental que impedeixi o desaconselli el dipòsit d'aquest residu a Ca na Putxa, ni tampoc un volum que redueixi de forma rellevant la capacitat de la instal·lació.

Aquesta al·legació es desestima per considerar que la incorporació d'un residu perillós a través d'un tractament de disposició final no es troba alineat amb els objectius d'allargar la vida útil de l'abocador.

No obstant, des del punt de vista ambiental es considera que és positiu no haver de traslladar fora d'Eivissa els residus que continguin amiant; per altre part, cal indicar que aquesta possibilitat està contemplada en l'art. 10 del Pla Director Sectorial de Prevenció i Gestió dels Residus Perillosos de les Illes Balears (aprovat mitjançant el Decret 14/2020 publicat en el BOIB núm. 54 de 8 d'abril de 2020).

-La Comunitat de Propietaris de Roca Llisa, realitza diverses observacions i comenten que segueixen tinguent problemes (olors, renous i presència de gavines) tot i que l'empresa concessionària ha implantat mesures per a minimitzar-los; també indiquen que s'incompleix la normativa d'aplicació i de l'Autorització Ambiental Integrada de Ca na Putxa.

El redactor del Pla desestima aquesta al·legació per considerar que l'objectiu del PDSPIGRE no és descriure en detall les determinacions i mesures ambientals relacionades amb els impactes identificats per a les diverses infraestructures que s'inclouen en el Pla; a més, el seguiment i control de les instal·lacions és competència de la CMAIB.

Cal dir el respecte que els fets al·legats s'hauran de valorar dins el marc del compliment de les condicions de l'AAI de la instal·lació.

7. Conclusions

Per tot l'anterior, es proposa formular la declaració ambiental estratègica favorable respecte al Pla Director Sectorial de Prevenció i Gestió de Residus No Perillosos de l'illa d'Eivissa (PDSPIGRE), sempre i quan es compleixin les mesures previstes per a la prevenció, reducció o compensació proposades i les següents condicions:

1. S'ha de reduir el termini a 18 mesos, des de la publicació del Pla Director en el BOIB, per a la realització per part del Consell Insular d'Eivissa de l'estudi detallat de les diverses possibilitats i alternatives existents per al tractament finalista dels residus inclosos dins del servei públic obligatori insular, atesa la limitada vida útil de l'abocador de Ca Na Putxa.
2. S'ha de detallar en el Pla el sistema de gestió dels residus d'aparells elèctrics i electrònics no perillosos d'Eivissa.
3. Fins que les plantes de triatge de residus i tractament de la matèria orgànica previstes en aquest Pla no entrin en funcionament, i per tal d'allargar la vida útil de l'abocador s'hauran d'aplicar estratègies i alternatives de tractament finalista per a la matèria orgànica.

Es recomana que:

L'eliminació dels residus perillosos que continguin amiant, produïts a Eivissa o Formentera, es pugui dur a terme a l'abocador de Ca na Putxa, sempre i quan es compleixin les següents determinacions:

- a) L'autorització de la conselleria competent en matèria de residus, en els termes que estableix l'art. 27 de la Llei 22/2010, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.

b) El compliment dels requisits establerts en l'annex II del Reial Decret 1481/2001 i de les condicions previstes en la corresponent autorització administrativa de la instal·lació.

Palma, 18 de maig de 2020

El president de la CMAIB

Antoni Alorda Vilarrubias

